

Expunerea de motive
privind Propunerea legislativă de revizuire a Constituției
României

Propunerea legislativă de revizuire a Constituției are ca obiect de reglementare modificarea și completarea art.73 alin.(3) lit.(i) și a art.115 alin.(6) din Constituția României.

Scopul urmărit de inițiatori este punerea în aplicare a rezultatului Referendumului pe probleme de interes național convocat de Președintele României, dl. Klaus Iohannis și desfășurat la data de 26 mai 2019. Referendumul a fost validat, în consecință Parlamentul României are obligația, conform jurisprudenței constituționale, de a discuta și a decide cu privire la temele referendumului, validate de poporul român prin scrutinul referendar amintit mai sus.

Temele de interes național validate prin referendum cu incidență asupra dispozițiilor constituționale sunt următoarele:

1. interzicerea amnistiei și a grațierii pentru fapte de corupție;
2. interzicerea adoptării ordonanțelor de urgență în domeniul infracțiunilor, pedepselor și al organizării judiciare;

Corelativ, se impune includerea în propunerea legislativă de revizuire a reglementării referitoare la interzicerea dreptului de a fi ales în cazul persoanelor care sunt condamnate definitiv la o pedeapsă privativă de libertate pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, textul normativ propus fiind o preluare a inițiativei cetățenești avizată de Curtea Constituțională și aflată în procedură parlamentară pentru dezbatere și adoptare. Preluarea acesteia în prezenta inițiativă de revizuire permite parcurgerea unui proces legislativ unitar și organizarea unui singur referendum de aprobare a revizuirii Constituției.

3. extinderea dreptului de a sesiza neconstituționalitatea ordonanțelor de urgență și de către Președintele României, de către Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către 50 de deputați ori 25 de senatori.

Cele două teme de interes național se transpun în norme constituționale prin modificarea și completarea dispozițiilor art.37, a dispozițiilor art.38, a dispozițiilor art.73 alin.(3) lit.i), a dispozițiilor art.74 alin.(2) și alin.(3), a dispozițiilor art.94 lit.d), a dispozițiilor art.115 alin.(6) și a dispozițiilor art.146 lit.a) și lit.d) din Constituția României.

Textele vizate de modificare și completare sunt următoarele:

Art.37:

„(1) Au dreptul de a fi aleși cetățenii cu drept de vot care îndeplinesc condițiile prevăzute în articolul 16 alineatul (3), dacă nu le este interzisă asocierea în partide politice, potrivit articolului 40 alineatul (3) .

(2) Candidații trebuie să fi împlinit, până în ziua alegerilor inclusiv, vârsta de cel puțin 23 de ani pentru a fi aleși în Camera Deputaților sau în organele administrației publice locale, vârsta de cel puțin 33 de ani pentru a fi aleși în Senat și vârsta de cel puțin 35 de ani pentru a fi aleși în funcția de Președinte al României.”

Art.38:

„În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii români au dreptul de a alege și de a fi aleși în Parlamentul European.”

Art.73:

„(3) Prin lege organică se reglementează:

[...]

i) acordarea amnistiei sau a grațierii colective; ”

Art.74 alin.(2) și alin.(3):

[...]

„(2) Nu pot face obiectul inițiativei legislative a cetățenilor problemele fiscale, cele cu caracter internațional, amnistia și grațierea.

(3) Guvernul își exercită inițiativa legislativă prin transmiterea proiectului de lege către Camera competentă să îl adopte, ca primă Cameră sesizată.”

Art.94 lit.d):

„Președintele României îndeplinește și următoarele atribuții:

[...]

d) acordă grațierea individuală.”

Art.115 alin.(6):

„Ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție,

drepturile electorale și nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică.”

Art.146, lit.a) și lit.d):

„a) se pronunță asupra constituționalității legilor, înainte de promulgarea acestora, la sesizarea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a Guvernului, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Avocatului Poporului, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori, precum și, din oficiu, asupra inițiativelor de revizuire a Constituției;”

[...]

„d) hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele, ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial; excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată și direct de Avocatul Poporului.”

În concret, propunem revizuirea dispozițiilor art.37 și ale art.38 din Constituția României în scopul consacării constituționale a principiului integrității în funcția publică, unul dintre fundamentele care au determinat convocarea referendumului consultativ de către Președintele României. Susținem necesitatea ca în funcțiile publice să nu poată fi alese persoane care au fost condamnate penal la o pedeapsă privativă de libertate. Instituirea interdicției de a fi ales se referă la funcțiile din administrația publică locală, la funcția de deputat sau de senator, de membru al Parlamentului European sau de Președinte al României. În realizarea scopului propunem modificarea și completarea dispozițiilor art. 37 și ale art. 38 din Constituție, după cum urmează:

Art.37

[...]

(3) Nu pot fi aleși în organele administrației publice locale, în Camera Deputaților, în Senat și în funcția de Președinte al României cetățenii condamnați definitiv la pedepse privative de libertate pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, până la intervenirea unei situații care înlătură consecințele condamnării”.

Art.38

„În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii români au dreptul de a alege și de a fi aleși în Parlamentul European. *Nu pot fi*

aleși în Parlamentul European cetățenii condamnați definitiv la pedepse privative de libertate pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, până la intervenirea unei situații care înlătură consecințele condamnării.”

De asemenea propunerea legislativă de revizuire a Constituției are ca scop modificarea și completarea art.74 alin.(2) și (3) coroborat cu completarea art.73 alin.(3) lit.i) deoarece textele constituționale, în actuala formulare, permit inițiativa parlamentară și guvernamentală urmată de adoptarea de legi organice în domeniul de reglementare al amnistiei și grațierii colective, indiferent de conținutul infracțiunii pentru care se aplică aceste instituții.

În condițiile în care faptele de corupție constituie o amenințare la adresa statului de drept prin faptul că perturbă buna funcționare a instituțiilor publice, afectează valori fundamentale cum ar fi cinstea și onestitatea în îndeplinirea funcției publice iar poporul român și-a exprimat voința suverană pentru interzicerea soluțiilor legislative în privința amnistiei și a grațierii în cazul faptelor de corupție considerăm necesară modificarea și completarea art 74 alin.(2) și alin.(3) în sensul limitării dreptului la inițiativă legislativă a deputaților sau a senatorilor ori a Guvernului României cu privire la instituțiile amnistiei și grațierii pentru fapte de corupție, în completarea interdicției absolute instituite în cazul inițiativei legislative a cetățenilor, corelativ cu completarea art.73 alin.(3) lit. (i) în sensul că amnistia și grațierea colectivă nu pot avea ca obiect faptele de corupție, cu următorul conținut:

Art.73 alin.(3)

„Prin lege organică se reglementează:

[...]

i) acordarea amnistiei sau a grațierii colective. *Acordarea amnistiei sau a grațierii colective pentru fapte de corupție este interzisă.”*

Și

Art.74

[...]

„2) Nu pot face obiectul inițiativei legislative a cetățenilor problemele fiscale, cele cu caracter internațional, amnistia și grațierea. *Nu pot face obiectul inițiativei legislative a deputaților sau a senatorilor amnistia și grațierea colectivă, cu privire la faptele de corupție.*

(3) Guvernul își exercită inițiativa legislativă prin transmiterea proiectului de lege către Camera competentă să îl adopte, ca primă Cameră sesizată. *Nu pot face obiectul inițiativei legislative a Guvernului amnistia și grațierea colectivă, cu privire la faptele de corupție.*"

În consonanță cu rezultatul referendumului propunem excluderea procedurii de grațiere individuală pentru fapte de corupție, prin completarea literei d) a art.94 din Constituție:

Art.94

Președintele României îndeplinește și următoarele atribuții:

[...]

d) acordă grațierea individuală. *Acordarea grațierii individuale pentru fapte de corupție este interzisă.*"

De asemenea propunem modificarea și completarea art.115 alin.(6) ca soluție legislativă prin care legiferăm tema de interes național, validată prin referendum, privind interzicerea adoptării de ordonanțe de urgență în domeniul infracțiunilor, pedepselor și al organizării judiciare.

Prin soluția legislativă aleasă de noi, inițiatorii, propunem, ca eveniment legislativ, modificarea și completarea art.115 alin.(6) din Constituție.

Prin revizuire, art.115 alin.(6) din Constituția României va avea următorul cuprins:

Art.115 alin.(6)

„Ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, în domeniul legilor organice având obiectul de reglementare prevăzut de articolul 73 alin.(3) lit. h), i) și l), nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție, drepturile electorale și nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică”.

În aplicarea tezei a II a din întrebarea nr.2 validată prin Referendumul din 26 mai 2019, referitoare la extinderea dreptului de a sesiza Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului de constituționalitate asupra ordonanțelor Guvernului, propunem modificarea și completarea

art.146 lit.a) și lit.d) din Constituția României, prin introducerea unei noi litere, a¹) și eliminarea din conținutul normativ al literei d) din art 146, a atribuției de ridicare pe cale directă a excepției de neconstituționalitate de către Avocatul Poporului deoarece a fost transpusă această atribuție în nou introdusa literă a¹) evitând astfel un paralelism legislativ. Prin completare și modificare, textul constituțional va avea următorul cuprins:

„Curtea Constituțională are următoarele atribuții:
[..]

a¹) se pronunță asupra constituționalității ordonanțelor, la sesizarea Președintelui României, a 50 de deputați sau 25 de senatori, a Înaltei Curți de Casație și Justiție sau a Avocatului Poporului.”

[..]

d) hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele, ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial.

Inițiativa legislativă de revizuire constituie o aplicare a temelor validate prin referendumul desfășurat la data de 26 mai 2019, prin urmare a parcurs faza consultării publice.

Conținutul inițiativei de revizuire a Constituției nu implică cheltuieli bugetare, dispozițiile art.138 alin.(5) din Constituție nefiind incidente în prezenta procedură legislativă.

Inițiatori,

Liderul Grupului Parlamentar PNL Viceliderul Grupului Parlamentar USR

Camera Deputaților

Camera Deputaților

Răduca TURCAN

Ilie Dan BARNA

TABEL CU INITIATORII PROPUȘII
LEGISLATIVE DE REVIZUIRE A CONSTITUTIEI

(PNL)

Nr. Crt.	Nume	Semnătura
1.	Turcan Raluca	
2.	Andronache Gabriel	
3.	Achiței Vasile Cristian	
4.	Alexe Costel	
5.	Anastase Roberta Alma	
6.	Ardelean Ben Oni	
7.	Balan Ioan	
8.	Bica Dănuț	
9.	Bodea Marius	
10.	Bode Lucian Nicolae	
11.	Boroianu Robert Aurel	
12.	Buican Cristian	
13.	Bumb Sorin-Ioan	
14.	Calista Mara Daniela	
15.	Cherecheș Florica	
16.	Cherecheș Viorica	
17.	Cozmanciuc Mugur	
18.	Culeafă Mihai	
19.	Cupșa Ioan	
20.	Dobre Victor Paul	

21.	Dobrovie Matei-Adrian
22.	Fădor Angelica
23.	Gheorghe Daniel
24.	Gheorghe Tinel
25.	Gheorghiu Bogdan
26.	Ghilea Gavrilă
27.	Giugea Nicolae
28.	Gudu Vasile
29.	Heiuș Lucian
30.	Huțucă Bogdan Iulian
31.	Ioniță Antoneta
32.	Ionescu George
33.	Leoreanu Laurențiu
34.	Lungu Tudorița
35.	Mareș Mara
36.	Mihalescul Dumitru
37.	Moldovan Sorin-Dan
38.	Neagu Nicolae
39.	Nicoară Romeo Florin
40.	Olar Corneliu
41.	Oprea Dumitru
42.	Oros Nechita-Adrian
43.	Palăr Ionel
44.	Pirtea Marilen
45.	Popescu Pavel

46.	Popescu Virgil Daniel
47.	Preda Cezar
48.	Predoiu Marian-Cătălin
49.	Prișcă Razvan Sorin
50.	Raetchi Ovidiu- Alexandru
51.	Răcuci Claudiu Vasile
52.	Roman Florin Claudiu
53.	Romanescu Cristinel
54.	Săftoiu Ana- Adriana
55.	Schelean-Somfelean Valeria Diana
56.	Sitterli Ovidiu-Ioan
57.	Sighiartău Robert Ionatan
58.	Stamatian Vasile Florin
59.	Stroe Ionut Marian
60.	Șișcu George
61.	Șovăială Constantin
62.	Ștefan Ion
63.	Știrbu Gigel Sorinel
64.	Trăilă Cristina
65.	Varga Glad-Aurel
66.	Varga Vasile
67.	Vîlceanu Dan
68.	Voicu Mihai

69. ANDREI ALEXANDRU-IOAN

TABEL CU INITIATORII PROPUNERII LEGISLATIVE
DE REVIZUIRE A CONSTITUTIEI

NR.	DEPUTAT	SEMNATURĂ	PARTID
1.	BARNA ILIE-DAN		USR
2.	BENGA TUDOR-VLAD		USR
3.	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN		USR
4.	BULAI IULIAN		USR
5.	CHICHIRĂU COSETTE-PAULA		USR
6.	COSMA LAVINIA-CORINA		USR
7.	DAN NICUȘOR-DANIEL		filiat USR
8.	DEHELEAN SILVIU		USR
9.	DRULĂ CĂTĂLIN		USR
10.	DURUȘ VLAD-EMANUEL		USR
11.	ARSU ALIN-IONUȚ		USR
12.	ION STELIAN-CRISTIAN		USR
13.	IURIȘNIȚI CRISTINA-IONELA		USR
14.	LUPESCU DUMITRU		USR
15.	MOȘTEANU LIVIU-IONUȚ		USR
16.	NĂSUI CLAUDIU-IULIUS-GAVRIL		USR
17.	POP RAREȘ-TUDOR		USR
18.	POPESCU NICOLAE-DANIEL		USR
19.	PRISNEL ADRIAN-CLAUDIU		USR
20.	PRUNĂ CRISTINA-MĂDĂLINA		USR
21.	RĂDULESCU DAN-RĂZVAN		USR
22.	RODEANU BOGDAN-IONEL		USR
23.	SEIDLER CRISTIAN-GABRIEL		USR
24.	STANCIU-VIZITEU LUCIAN-DANIEL		USR
25.	UNGUREANU EMANUEL-DUMITRU		USR
26.	VLAD SERGIU-COSMIN		USR
27.	ZAINEA CORNEL		USR
28.			
29.			
30.			

TABEL CU ÎNȚIĂTORII PROPOZIERII LEGISLATIVE DE REVIZUIRE A CONSTITUTIEI

NR.	NUME ȘI PRENUME PARLAMENTAR	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
1.	Pașcan Emil-Marius	PMP	
2.	Movilă Petru	PMP	
3.	Simionca Ionuț	PMP	
4.	Turcescu Robert-Nicolae	PMP	
5.	Bozianu Cătălina-Nicoleta	PMP	
6.	Bichineț Corneliu	PMP	
7.	Codreanu Constantin	PMP	
8.	Coliu Doru-Petrișor	PMP	
9.	Cristache Cătălin	PMP	
10.	Moise Costin Sebastian	PMP	
11.	Sămărtinean Cornel-Mircea	PMP	
12.	Todoran Adrian-Mihăiță	PMP	

**TABEL CU INIȚIATORII PROPUNERII LEGISLATIVE DE
REVIZUIRE A CONSTITUȚIEI**

Nr. Crt.	NUME ȘI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
1.	IOBRE MIRCEA	PRO EUROPA	
2.	PETRIC OCTAVIAN	PRO EUROPA	
3.	DANIEL CONSTANTIN	PRO EUROPA	
4.	PODASCA GABRIELA	PRO EUROPA	
5.	Horioalea Ion	PRO EUROPA	
6.	VLADUCA OANA	PRO EUROPA	
7.	MEIROSC EMILIA	PRO EUROPA	
8.	FLOREA ADRIAN	PRO EUROPA	
9.	TUTUIANU ADRIAN.	Neafiliat	
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			